

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY na rok szkolny 2022/2023

PSM I st. nr 4 im. Karola Kurpińskiego w Warszawie

Podstawę prawną niniejszego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego stanowi artykuł 84 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700 i 1730).

Program Wychowawczo-profilaktyczny służy wspieraniu rozwoju artystycznego, psychicznego (poznawczego i emocjonalnego), społecznego, duchowego oraz fizycznego uczniów. Opisuje działania podejmowane przez pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, realizujących cele wychowawcze i profilaktyczne. Obejmuje również profilaktykę uzależnień, dbanie o bezpieczeństwo uczniów, pomoc psychologiczno-pedagogiczną, pedagogizację rodziców oraz rozwój kompetencji psychologicznych i wychowawczych nauczycieli.

Zgodnie ze statutową misją, cele dydaktyczne Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Karola Kurpińskiego w Warszawie obejmują:

- rozbudzenie i rozwijanie podstawowych zdolności muzycznych uczniów,
- przygotowanie wrażliwych i świadomych odbiorców sztuki,
- upowszechnianie muzyki w środowisku,
- przygotowanie uczniów do podjęcia nauki w szkołach muzycznych wyższego stopnia.

Sylwetka absolwenta.

Uczeń kończący edukację muzyczną powinien:

- posiadać wiedzę i umiejętności praktyczne określone wymaganiami edukacyjnymi wszystkich przedmiotów objętych planem nauczania,
- być przygotowanym do następnego etapu nauki,
- znać swoją wartość, osiągać swoje cele z poszanowaniem potrzeb drugiego człowieka, mieć motywację do ciągłego kształcenia się i pracy nad sobą,
- stosować sposoby radzenia sobie ze stresem i treścią egzaminacyjną,
- znać i doceniać najważniejsze zdobycze i osiągnięcia kultury lokalnej, regionalnej, narodowej, światowej w dziedzinie muzyki,
- być świadomym, chętnym i zaangażowanym odbiorcą sztuki, w szczególności słuchaczem koncertów, spektakli i przedstawień muzycznych, śledzić najważniejsze wydarzenia muzyczne,
- posiadać wysoką kulturę osobistą wyrażoną poprzez postawę, strój, słowa, stosowne zachowanie się w różnych sytuacjach (koncerty, spektakle, okolicznościowe ceremonie),
- umieć wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności dla własnych celów także psychologicznych i zdrowotnych (relaks - ukierunkowanie na słuchanie muzyki lub granie „dla siebie”),
- szanować starszych, doceniać ich autorytet i wiedzę,
- przekazywać swoją wiedzę muzyczną, umiejętności instrumentalne, zainteresowania muzyczne i znajomość stosownego zachowania się innym członkom społeczeństwa.

Szkoła postrzegana powinna być jako przyjazne środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego w

wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym.

Zadania szkoły:

- kształtowanie u uczniów umiejętności i wiedzy wymaganych przez podstawy programowe określone dla wszystkich przedmiotów objętych planem nauczania,
- zainteresowanie uczniów wiedzą z zakresu teorii, historii muzyki i form muzycznych,
- zainteresowanie, nauczanie i przyzwyczajanie uczniów do słuchania dzieł muzycznych zarówno z klasycznej literatury światowej, jak i utworów ludowych, a także współczesnych kompozycji,
- zainteresowanie uczniów trwającymi konkursami, festiwalami muzycznymi o różnym zasięgu i randze, ich uczestnikach, regulaminach, programie obowiązkowym itp.
- mobilizowanie uczniów do pracy w Samorządzie Szkolnym, zachęcanie do organizacji koncertów i konkursów klasowych, szkolnych o różnej tematyce oraz do brania w nich udziału,
- nauka radzenia sobie ze stresem i tremą egzaminacyjną oraz innymi emocjami, szukanie sposobów i aprobowanych form rozładowywania napięć i przykrych stanów emocjonalnych,
- ze względu na dużą ilość obowiązków szkolnych nauka dobrej organizacji i efektywnego wykorzystania czasu pracy oraz technik skutecznego uczenia się (we współpracy z rodzicami),
- wytworzenie u uczniów nawyku kulturalnego zachowania się na koncertach, spektaklach i innych uroczystościach (we współpracy z rodzicami),
- kształtowanie u uczniów postaw poszanowania przyjętych tradycyjnie, moralnie i zwyczajowo autorytetów - rodziców, nauczycieli, innych przełożonych, starszych itp. (we współpracy z rodzicami),
- kształtowanie u uczniów poszanowania efektów pracy wszystkich ludzi, niezależnie od ich wykształcenia, stanowiska, pozycji społecznej itp., a także kreowania postaw i zachowań negujących i krytycznych wobec kolegów niszczących wspólne mienie i dorobek cudzej pracy,
- ciągłe uświadamianie uczniom pojęcia „OJCZYŻNA” w każdym znaczeniu - Polska, region, miasto, szkoła, rodzina,
- uczenie historii, poszanowania tradycji, ochrony zabytków.

Nauczyciel akceptuje ucznia jako osobę, stara się być autorytetem, doradcą i przewodnikiem, dba o harmonijny rozwój ucznia.

Nauczyciel powinien stale się doskonalić zawodowo, wprowadzać nowe metody nauczania, zapewniać dostęp do dobrej jakości instrumentów, umożliwiać uczniom coraz skuteczniejsze zdobywanie wiedzy i umiejętności muzycznych.

Powinności szkoły:

1. Wyrabianie w uczniach nawyku organizowania i czynnego uczestnictwa w imprezach kulturalnych:
 - a) przyzwyczajanie uczniów do obowiązkowego, czynnego (w roli współwykonawcy) systematycznego (co najmniej dwa razy w roku) uczestnictwa w koncertach klasowych, szkolnych i innych zarówno na terenie szkoły, jak i poza nią,
 - b) podkreślanie roli Samorządu Szkolnego, jako organizatora różnych imprez dydaktycznych i rozrywkowych,
 - c) prezentowanie umiejętności uczniów w koncertach umuzykalniających dla środowiska lokalnego.
2. Uczenie uczniów - w ścisłej współpracy z rodzicami - odpowiedniego zachowania się na koncertach, spektaklach i innych ceremoniach:
 - a) kreowanie wewnętrznego odczucia „święta”, zewnętrze objawiającego się co najmniej odświętnym strojem,

- b) odmienność koncertów: symfoniczny, kameralny, jazzowy, rozrywkowy,
 - c) umiejętne nagradzanie artystów w zależności od rodzaju koncertu: oklaski, kwiaty,
 - d) przyzwyczajanie uczniów do uczestnictwa w obchodach świąt narodowych i szkolnych,
 - e) umiejętność zachowania odpowiedniej postawy podczas grania hymnu państwowego, czy wprowadzania pocztów sztandarowych, a także nauczanie rozpoznawania hymnów i innych utworów muzycznych, tradycyjnie wymagających specjalnego zachowania się.
3. Wymaganie od uczniów szacunku dla ludzi starszych, konsekwentne egzekwowanie grzecznego i kulturalnego zachowania się wobec wszystkich pracowników szkoły, nie tylko nauczycieli, ale i pracowników administracji i obsługi.
 4. Kształtowanie postaw opiekuńczych wobec młodszych kolegów, wspólne zajęcia z uczniami, uczestnictwo w koncertach i akcjach charytatywnych.
 5. Egzekwowanie poszanowania mienia szkolnego, zachowania ładu i porządku w pomieszczeniach szkolnych i otoczeniu szkoły, wyrabianie nawyku szczególnej dbałości o instrumenty i nuty.
 6. Wymaganie punktualnego przychodzenia na zajęcia i imprezy szkolne.
 7. Uwrażliwienie uczniów na historię i tradycję naszego narodu, uczenie polskiej muzyki ludowej i obrzędowej, poznawanie jak największej ilości utworów kompozytorów polskich dawnych i współczesnych, podkreślanie zdobyczy i osiągnięć polskiej kultury i sztuki.

Diagnoza szkolna dotycząca roku szkolnego 2021/2022 została przeprowadzona na całej społeczności uczniów przy pomocy narzędzi takich jak: obserwacja, rozmowa, wywiad wśród nauczycieli i rodziców uczniów, analiza wyników nauczania, wnioski z nadzoru pedagogicznego szkoły.

Celem diagnozy było zweryfikowanie aktualnych potrzeb i bieżących problemów uczniów, które docelowo należy minimalizować dzięki prowadzeniu różnorodnych aktywności w ramach programu wychowawczo-profilaktycznego. Drugim nie mniej ważnym celem jest diagnozowanie mocnych stron, możliwości i zasobów osobistych uczniów w celu systemowego wsparcia ich zdrowia psychicznego, które także wymaga wzmocnienia w ramach oddziaływań wychowawczych.

Przedmiot diagnozy:

1. Sukcesy i porażki artystyczne, wychowawcze i profilaktyczne.
2. Działania wychowawcze na zajęciach artystycznych (klimat, komunikacja, wsparcie, refleksja pedagogiczna).
3. Jakość ogólnoszkolnych działań profilaktycznych (np. przemoc domowa, przemoc rówieśnicza, alkohol, narkotyki, cyberprzemoc).

Zagrożenia wychowawcze:

- osłabienie roli rodziny w życiu dzieci i młodzieży,
- wpływ mediów, uzależnienie od internetu,
- cyberprzemoc,
- nasilanie się postaw egoistycznych.
- dominacja wartości materialnych i życie w świecie konsumpcji,
- stale zmieniająca się rzeczywistość,
- ograniczanie roli religijności i agresywne wprowadzanie laickości.

Wnioski z diagnozy:

Uczniowie uzdolnieni muzycznie stosują konstruktywne sposoby radzenia sobie ze stresem, koncentrując się na zadaniu i poszukiwaniu kontaktów towarzyskich. Należy szczególną uwagę zwracać na kształtowanie adekwatnej samooceny i wiary we własne możliwości, co ma ogromne znaczenie w osiąganiu w życiu sukcesów na różnych polach działalności. Istotnym wynikiem badań jest wskazanie, iż uczniowie o niskim lub wysokim poziomie osiągnięć artystycznych przejawiają zdecydowanie odmienne strategie radzenia sobie z

tremą. Bardzo potrzebne jest wprowadzenie metod radzenia sobie ze stresem, zwłaszcza wśród uczniów o niskim poziomie osiągnięć. Z rozmów z uczniami wynika, iż najczęściej to rodzice wspierają ich rozwój artystyczny, pomagając im w trudnych chwilach i odnoszący się do nich z szacunkiem. Bywa, że w szkole uczniowie nie zawsze czują się bezpiecznie. Spotykają się z takimi przejawami przemocy jak obmawianie i plotkowanie, kłótnie oraz wyśmiewanie i poniżanie, a nawet fizyczna przemoc. Uczniowie najczęściej upatrują przyczyn zachowań przemocowych w chęci zaimponowania rówieśnikom, potrzebie rozładowania emocji.

Rozmowy z uczniami dotyczyły także:

- emocji,
- bezpiecznego korzystania z internetu,
- dbania o bezpieczeństwo,
- radzenia sobie z objawami depresji, nadmiernym stresem,
- przeciwdziałaniu uzależnieniom,
- kulturalnego i odpowiedzialnego zachowania, wzajemnego szacunku,
- budowaniu relacji,
- przeciwdziałaniu przemocy,
- planach na przyszłość,
- strategiach przygotowania się do egzaminów.

W roku szkolnym 2021/2022 powróciliśmy do organizacji audycji klasowych w szkole, wielu uczniów brało udział w konkursach muzycznych, po dwóch latach przerwy - w auli Uniwersytetu Muzycznego - odbył się koncert doroczny szkoły. Jednocześnie należy zaznaczyć, że nauczyciele zgłaszali, potrzebę większej ilości zajęć integracyjnych niż byli w stanie przygotować, które rozwijałyby umiejętności społeczne i radzenia sobie z emocjami po powrocie do stacjonarnego nauczania,.

W roku szkolnym 2022/2023 w dalszym ciągu bardzo ważne będzie przeciwdziałanie fizycznym i psychicznym następstwom zdalnego nauczania. Konieczne jest odbudowanie szkolnej wspólnoty opartej o system wartości i norm społecznych, które zagwarantują dobre relacje i konstruktywną współpracę. Uczniowie powinni mieć zapewnione możliwie najlepsze warunki do osiągnięcia sukcesów edukacyjnych oraz wyrównaniu szans edukacyjnych. Możliwe to będzie przy równoczesnym zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa psychofizycznego oraz kształtowaniu systemu wartości i odpowiednich postaw społecznych. Bardzo ważna jest w tym zakresie zarówno rola rodziców, ale także nauczycieli jako osób niezbędnych uczniom do przygotowania ich do życia w społeczeństwie.

W bieżącym roku szkolnym istotne może być również:

- pokazywanie uczniom alternatywnych, konstruktywnych sposobów spędzania czasu z dala od urządzeń ekranowych,
- podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów,
- zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID- 19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa,
- roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne,
- zwracanie uwagi i rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

